

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Pr. Andrei Eftimie: O paralelă rău înțeleasă.
Asistent: O sărbare ortodoxă în colonia Bogdan.
Pr. T. Ciurus: O întrunire și o faptă frumoasă.
Pr. I. Goron: Religiunea popoarelor din antichitate.

Școala de cântăreți din Sibiu.
Cronică. — Circulară și Comunicat oficial. —
Concursuri pentru întregirea parohiilor Trâmpeole
și Muntele-Rece.. — Concurs de licitație.

O paralelă rău înțeleasă.

— Pe marginea unui articol al dlui Nichifor Crainic. —

Între acuzațiile cari se aduc Bisericii ortodoxe, are loc — pare-mi-se pe primul plan — și aceea că „e lipsită de luptători laici“. Aceasta nu din alt motiv, decât comparându-o cu cea romano-catolică, pentru care atâția laici „culți“ și „talentați“ luptă din răspuțeri, menținându-i și „întărindu-i“ prestigiul, cum și pentru faptul că apostolatul laic ar face minuni printre credincioșii noștri. Departe de mine gândul de a susține altfel, ci mai vârtos mă voiu asocia — dar nu întru totul — părerilor acelorora, cari zic că suntem cam lipsiți de apostoli laici, cari să ridice brațul când e vorba de apărarea ortodoxiei. Aceasta, oare din vina noastră? Nu cred, ba — spun fățiș — din vina lor, căci privesc de sus și cu dispreț spre Biserica Neamului, măcar că dacă Ea n'ar fi fost, românismul ar fi fost înghițit de dușmanii cari nu aveau nimic comun cu el. Și doar nu suntem atât de „lipsiți“, de oarece putem enumăra câteva personalități dintre hotarele țării, cari, laici fiind, își dau obolul lor pentru ortodoxia noastră, de ex.: d-nii Silviu Dragomir, O. Ghibu, Alex. Hodoș, Oct. Goga, Lapedatu, Mehedinți, V. Goldiș și în fine Nichifor Crainic.

Voiu trece la un articol al acestuia din urmă, în care „apără“ clerul nostru ortodox.

În ziarul „Universul“ Nr. 213 a. c., sub titlul „Învățătorii“, dl Nichifor Crainic aduce o mulțime de elogii învățătorimii, in-

spirat — poate — de faptul că „peste două sute de învățători tineri din toată țara“, s'au adunat la Cluj, spre a audia diverse conferințe instructive, ținute de profesori universitari, invitați ad-hoc de dânsii; (nu omit faptul că între invitați a fost și autorul articolului). Am urmărit cu atenție și interesul — pe cari numai d-lui Nichifor Crainic i le arătăm — rândurile măiestre, scrise cu căldură despre această tagmă, căreia ar fi un sacrilegiu dacă i-am contesta meritul și rolul jucat de ea în bunul mers al Neamului, căci dispărând Școala ar dispărea însăș lumina, după cum dispărând Biserica ar dispărea morala și ordinea din omenire. Și nici nu voiu lua această atitudine criminală în acest mic articol.

Urmărind articolul d-lui Crainic, nu fără oarecare mâhnire am constatat că din valul de elogii aduse învățătorimii, din vârful acestui val, a degenerat în insulte aduse preoțimii și în special P. S. Episcopi. Întâi, d-sa pleacă dela faptul că din rândul cetitorilor și abonaților rev. „Gândirea“, „o bună parte nu sunt nici prelați, nici preoți și nici teologi, cum și-ar închipul cineva, ci învățători de țară. Punct. Apoi „peste o sută de reviste“ sunt iarăș susținute de „banul umil“ al învățătorilor.

Nimic mai frumos și demn de laudă; nimic jicnitor — să zicem — niciun echi-voc. Clar, frumos, „exact“, așa cum numai la dl Crainic întâlnești. Să mergem mai

departe: „Ce decență și urbanitate alcătuiesc ținuta acestor publicații, în comparație bunăoară cu revistele preoțești, în cari pe lângă lucruri ideale, întâlnești atâtea triviale polemici între membrii aceleiaș cler“. Să fie oare preoțimea atât de „trivială“ în polemici? Sau poate dl Crainic e de părerea ca dintr'o revistă să fie absolut exclusă divergența de păreri asupra unei chestiuni oarecare. Doar știm că orice operă, orice idee, nediscutată, necontrovertată și necriticată, rămâne literă moartă. La fel o operă de artă. Dar un biet articol dintr'o revistă, fie ea preoțească, fie învățătorescă! Și eu am urmărit și urmăresc câteva reviste preoțești, dar mărturisesc sincer, nu am întâlnit „triviale polemici“, ci sau numai polemici, sau pur și simplu diversitate de păreri și mai ales în chestiuni de formă.

M'aș asocia bucuros la o propunere, — fie și din partea d-lui Crainic — care ar consta din următoarele: preoțimea să fie desbrăcată de urîta hlamidă a invidiei, regionalismului — aceasta să-i rămână omului politic — și a chestiunilor personale, de cari niciodată să nu facă caz: „întru aceasta vă va cunoaște lumea că sunteți urmași ai Mei,“... Pentru ca să nu existe: Chișinău, Cernăuți, Iași, Sibiu, etc., ci toate să fie una, după cum una să fie în toate. Și acest lucru nu se va realiza decât atunci, când toate asociațiile răslețe din Patriarhie își vor da mâna, formând un front unic, luptând pentru aceleași idei: întărirea credinței în Betleem-Golgota, recăștigarea prestigiului, impunerea față de conducătorii vrășmași Bisericii și moralizarea masselor.

Voiu cită mai departe textual, câteva reflecții de-ale d-lui Crainic, spre a arăta cum înțelege d-sa să facă „paralelism“: „În sânul preoțimii există încă un spirit regionalist acerb și nu odată s'a întâmplat ca rezoluțiile unui congres general preoțesc ținut la București, să fie imediat și furios respins de un congres eparhial la Sibiu sau la Brașov. Asemenea spectacole dureros de hilare, e drept, nu sunt provocate direct de preoțime, ci de cutare sau cutare episcop, care în autocratismul său „egocentric“ se crede mai presus de sfântul Sinod și de întregul cler al țării“.

Să admitem — prin imposibil — că ar fi așa, că adică oarecari „rezoluții“ dela București au fost „furios respinse“ la Sibiu, Brașov. N'am văzut însă nici o furie în congresele preoțești, mai ales când a fost vorba de interesele generale ale ortodoxiei românești. Și dacă ici-colo, rezoluțiile dela București n'au putut prinde rădăcini, aceasta nu din cauza „autocratismului egocentric“ ci din faptul că congresul dela București nu prea a avut în vedere că Sibiu, Brașovul sau Clujul, sunt înconjurat nu numai de ortodocși, — ci și de atâtea alte confesiuni, față de cari numai Ardealul ortodox știe să lupte și cum să lupte, cunoscându-le armele. Atât timp, cât nu se vor unifica întru totul: învățământul teologic, practica bisericească, organizația, sunt sigur că vom întâlni „rezoluții“ care *nu se vor putea* pune în practică și deci „furia“ d-lui Crainic se va menține fie în Basarabia, fie în Bucovina, fie în Ardeal, fie în vechiul regat. Și sunt sigur că o mână nevăzută va conduce preoțimea spre unificarea tuturor asociațiilor și contopirea lor, astăzi mai mult ca oricând, astăzi când înotăm toți în aceeași mizerie, și suntem priviți cu aceiași ochi holbați. Onoare învățătorimii că formează un corp și un suflet în întreaga țară; dar pentru aceasta, nu trebuie ca preoțimea să fie acuzată că „polemizează trivial“, nu abonează reviste, nu se adună în congrese, ca învățătorii, „respinge furios rezoluțiile“ etc. etc. Unde mai punem faptul că Biserica a avut și are altă organizație decât școala, și că nu-i este tocmai ușor să vadă pe toți fiii adunați într'un singur mănunchiu. Ce zice dl Crainic, ca unul care cunoaște preoțimea și învățătorimea atât de bine?

Astăzi, când mai mult ca oricând ni se cere să trecem prin foc și fier pentru lumea îndepărtată de Dumnezeu, calificatiunile d-lui Crainic ne sunt dăunătoare, mai ales că vin dela un laic apărător al Bisericii și ortodoxiei, prin cel mai mare ziar românesc „Universul“. Cetim cu drag tot ce iese din mâiastra până a **d-lui**, dar să ne dea voie să nu-l aprobăm atunci când din cine știe ce motive ne atacă, poate tocmai fiindcă-l considerăm „apărător“. Ca să lauzi o tagmă, afundând-o pe alta sau

jenind-o, sunt convins că nu săvârșești un lucru demn de imitat.

Armatei să i se dea locul cuvenit, Școalei la fel, politiceii nu mai puțin, dar Bisericii Neamului mai mult ca tuturor.

Suum cuique tribuere.

Pr. Andrei Eftimie, Fărău.

O serbare ortodoxă

în colonia Bogdan (dâmbul rotund) din Cluj.

Cu sfatul și binecuvântarea P. Sfințitului Episcop Nicolae al Clujului, Duminică, în 23 August a. c. s'a ținut adunarea generală a Românilor ortodocși de peste gara Clujului, din colonia Bogdan în vederea organizării unei noi parohii ortodoxe și a ridicării unei noi bisericii în aceea parte locuită în majoritate de Români ortodocși; funcționari, meseriași și muncitori în special dela C. F. R.

Acestei adunări i-a premers servirea sf. Liturgii și a sfințirii apei celei mici, într'un pavilion de verdeață împodobit cu flori și verdeață în grădina școlii primare Nr. 15, de cătră P. O. D. protopop N. Vasiiu, preoții I. Mitariu administratorul noiei parohii și I. Cioara, asistați de P. O. D. protopop Gh. Oprean, misionar ep.

Răspunsurile liturgice au fost date de un mănunchiu selecționat de coriști sub conducerea păr. prof. P. Curea.

La finea serviciului religios a predicat păr. prot. N. Vasiiu cu verva-i oratorică cunoscută, însuflețind asistența pentru ortodoxie, unica mântuitoare și vindecătoare în zilele noastre încărcate de atâtea patimi și curente dușmănoase statului, națiunii și bisericii noastre.

Credincioșii apoi cu mic cu mare, au plecat spre sala „Armonia“, unde s'a ținut adunarea generală și s'a ales un comitet de inițiativă pentru edificarea bisericii și s'au adus hotăriri referitor la înființarea parohiei, la câștigarea locului de edificare a bisericii, a diferitelor sesiuni bisericesti etc.

La ora 1 d. a. s'au împrăștiat cei prezenți cu cele mai bune nădejdi de isbândă națională și ortodoxă sprijiniți fiind efectiv de P. Sfințitul Episcop și de toți șefii autorităților C. F. R. din Cluj.

Asistent.

O întrunire și o faptă frumoasă.

Poporul nostru românesc a fost iubitor și râvnitor de cultură, chiar și atunci când împrejurările îi erau vitrege. Nu avem decât să privim trecutul apropiat al diferitelor comune și ne vom convinge despre numărul mare de intelectuali ce au dat societății.

Între aceste frunțase comune putem însiră și comuna Dumbrăvița (Diug) din jud. Someș. Măreția ei nu i-o dă bogăția ci râvna mare în creșterea numărului de intelectuali. O astfel de dovadă este sărbătoarea frumoasă din 16 Aug. a. c., când toți intelectualii eșiti din această comună, și-au dat întâlnire pentru a-se revedea și cunoaște. A fost o zi în care s'a încheiat dragostea dintre fii aceleiași comune țărani și intelectuali.

După programul stabilit de comitetul aranjator, dimineața s'a săvârșit serviciul de un sobor de 7 preoți, dând răspunsurile corul elevilor din loc. La priceastă a predicat foarte bine pr. V. Maximilian, iar la sfârșitul sf. Liturghii s'a oficiat un mic parastas în memoria celor repasați.

Ceeace a ridicat nimbul întrunirii la adevăratul ei rost moral, a fost frumoasa și grăitoare faptă dela întrunirea după masă. Aceasta s'a ținut în sala școlii, fiind de față peste 30 capi de familie, intelectuali și mulțime de popor. Se constituie un mic birou în frunte cu un președinte adhoc, a-nume pr. Ion Cotuțiu ca cel mai în vârstă. Este primit cu dragoste și'n cuvântul rostit își arată regretul că, lipsește acela căruia se cuveniă pe dreptul președinția, păr. prot. Teodor Cotuțiu, căruia îi datorăm totul pentru frumosul număr de intelectuali.

Urmează apoi pr. T. Ciuruș din Rusul-Bârgăului care, propune crearea unui fond pentru ridicarea monumentului în cinstea eroilor, morți pe câmpul de luptă. Pr. A. Giurgiuca propune ca din subscripțiile ce se vor face la crearea acestui fond, restul să se folosească ca fond pentru ajutorarea fondului general adm. al parohiei. După diferite discuții se fac subscripțiile, a căror rezultat a fost suma de 18.500 Lei. Se alege comitetul însărcinat cu redactarea literilor fundamentale.

Terminată întrunirea, seara a avut loc o frumoasă producție teatrală dată de elevii

din loc sub conducerea inimosului profesor Ion Cotuțiu, după care s'a petrecut până în zori de zi.

Cinste se cuvine acestei comune care a dat un șir de peste 50 capi de familie intelectuali, iar celor prezenți laudă pentru fapta lor mult grăitoare.

Pr. T. Ciuruș.

ÎNAINTE DE CHRISTOS

Religiunea popoarelor din antichitate.

„Când păgânii cei ce nu au legea, din fire fac ce poruncește legea, așa lipsiți de lege, ei singuri își sunt lege”. Rom. 2. 14.

Prin aceste cuvinte Ap. Pavel a arătat, în felul cel mai plastic, modalitatea pe care a ales-o providința divină spre a cârmui pașii omenești către ținta finală a năzuințelor lui, împreună viețuirea cu Dumnezeu, care e adevărul, binele și frumosul deplin.

Ca să poată omul rămânea pe drumul drept, pe drumul adevărat, Dumnezeu i-a scris legea în sufletul lui. Aceasta lege ar putea fi formulată într'un singur cuvânt: *libertatea!* Dar nici un cuvânt dintre cele pe cari le exprimă buzele omenești n'a fost așa de răstălmăcit, cași cuvântul libertate, legat așa de adânc, așa de trainic de firea omului. De cele mai multe ori, conștient și inconștient, el a confundat cu *bunul plac*. A fi liber înseamnă să faci ce vrei. Sărmani eroi, cari v'ați jertfit viața spre a duce la triumf ideea libertății, acesta să fi fost gândul, pentru care v'ați lăsat crucificați: stăpânirea anarhiei ucigătoare de voinți și de avânturi?

Eu refuz să cred așa ceva. Libertatea nu e bunul plac, ci opoziția bunului plac. A nizu spre libertate înseamnă a înlătură domnia bunului plac, domnia hazardului, a întâmplării, spre a ne încopcia astfel viața noastră în *mersul armoniic*, determinat al Universului:

Asigurarea propriei existențe este grija cea de toate zilele a omului. Cel dintâiu bine, e să trăiești. De aceea cel dintâi ideal apărut pe pământ de-odată cu omul, a fost idealul omului primitiv: o burtă plină și un adăpost sigur. Numai împlinirea acestui

ideal a făcut cu puțință formularea tuturor idealurilor urmărite vre-odată de voința omenească.

Dar experiența zilnică a omului primitiv îi dovedea, că existența lui în lume depinde de hazard, de voia întâmplării, de bunul plac al unor puteri, cari îl încunjurau.

Dar cel ce avea scrisă în propria lui ființă, în adâncul sufletului său legea dumnezească a năzuinței spre libertate, trebuia să se lupte din răsuputeri împotriva acestei domnii a hazardului, a întâmplării.

Și s'a luptat. Adeseori cu arma; totdeauna muncind din straja dimineții până în noapte, extirpând bălării, îmblânzind animale, ridicând ziduri, croind drumuri, canalizând râuri, zidind magazii. Rezultatul acestor efortări au fost statele din vechea antichitate: China, Indii, Babilon, Egipt, Mexico și altele. State perfect consolidate; în ele domnea o civilizație și o cultură cu nimic mai prejos decât cele din zilele noastre, pentru cari cu drept cuvânt suntem mândrii. Aceste state reprezintă a doua fază în viața omenirii și totodată a doua fază în viața religioasă a popoarelor; fază pe care cercetătorii s'au obicinuit să o definească cu termenul *utilitarism*.

Ceeace caracterizează aceasta fază a vieții omenești și a vieții religioase, — ușor de găsit în viața fiecărui individ și în viața fiecărui popor, — este rânduiala. Rânduială în cer și pe pământ. Fie că la temelia concepțiilor religioase era cultul strămoșilor, ca în China, ori cultul naturei fecunde, ca în Egipt, ori cultul astral, ca în Babilon; — în împărăția zeilor domnea o complectă rânduială. Împărțiți într'o riguroasă ierarhie, fiecare zeu își îndeplinea rolul și însărcinarea lui bine distinctă de a celorlalți. Și acestei rânduiei cerești îi corespundea o tot așa de complectă rânduială pe pământ. Într'o riguroasă ierarhie, în frunte cu împăratul, împărțiți în caste, în clase sociale, fiecare om era pus la locul lui, la datoria lui.

În lupta pentru existență aceasta rânduială, aceasta organizație minuțioasă era o neprețuită armă. Împotriva foamei îl apăra pe om o economie intențivă, făcută pe ogoare udate cu irigație artificială și rezervele inmagazinate cu înțeleaptă preve-

dere, o industrie bineorganizată și un comerț istet; — de orice dușmani era apărat cu ziduri și cu armată permanentă.

Dar alături de forțele naturii mai era un dușman, care putea periclită viața fără grije a acestor cetățeni: firea haină, pornirile rele ale omului. Cei ce au fost în stare să supună voinței lor natura, au căutat să găsească mijloace de a pune în frâu și bunul plac al omului. Acest scop îl serveau *legile*. A doua caracteristică a acestor timpuri utilitariste — nu va fi de prisos să mai spun încă odată: ușor de găsit în viața fiecărui individ și în viața fiecărui popor — era *domnia legii*. Ea era sfântă și călcarea ei pedepsită cu neîndurată cruzime. Fiecare dintre aceste legi purta pecetea revelațiunii divine; ele erau emenate dela Dumnezeu.

Aceste legi scoteau la iveală și cecece era bun, cecece era divin în sufletele omenești. Înțeleptul Confuciu, întemeietorul eticii Chineze poruncește: „să iubim pe de aproapele ca pe noi înșine“; iar în Cartea morților, la Egipteni ni se spune, că sufletul dreptului trebuie să se apere în fața tribunalului lui Osiris cu următoarea formulă: „N'am înfometat pe nimeni. Nu l'am făcut să plângă! N'am omorât! N'am poruncit omorul prin trădare! N'am înșelat pe nimeni!.. i'am dat pâine celui nemâncat, apă însetatului, haine despoiatului; o luntre celui ce se oprise în drum; jertfe zeilor; praznice repositărilor“.

Ceice nu aveau legea, din fire făceau cecece poruncește legea, ei singuri își erau lege.

Dar deși cuvintele bătrânului Confucius și cele din Cartea morților par a fi scoase din Evangelia Mântuitorului, ele urmăreau acelaș scop utilitarist, de a asigura un liniștit mers înainte a împărăției, binele căreia însemnă totodată binele singuraticilor indivizi. Evident, că cecece putea asigura într'o măsură mai mare acest progres, era sentimentul de dreptate, de compătimire, de frăție, de iubire. Caracterul utilitarist al acestor nobile sentimente ni-l dovedește faptul, că ele încetau la hotarele împărăției.

Aceasta epocă utilitaristă din viața popoarelor poate fi mai bine ilustrată prin următoarea pildă din Evangelia sf. Luca:

„Unui om bogat i-a rodit moșia cu belșug. Ci el cugetă în sine și zicea: ce voi face, că n'am unde să adun roadele mele? Dar și-a zis: Aceasta voi face: Dărâma-voi jînițele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate rodurile mele și voi spune sufletului meu: Suflete, ai multe bunătați, puse spre mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te“.

Toată stăruința omenească, toată înțelepciunea preoților, toată istețimea conducătorilor se uneau în urmărirea acestui singur scop, de a aduna cât mai multe bogății. Și atunci în mod necesar a trebuit să vină descurajarea. Căci un glas tainic le șoptea într'una: „Nebune, în aceasta noapte cere-vor dela tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor mai fi?“

Dar nu sosise încă vremea bunei vestiri, că oamenilor li se cuvine să se îmbogățească întru Dumnezeu și pentru Dumnezeu.

Pr. I. Goron.

Școala de cântăreți din Sibiu.

Absolvenții ei și condițiile de primire pentru anul școlar 1931/32.

Reproducem din Telegraful Român acest concurs, rugând On. preoțime să îndemne pe tinerii cu dare de mână să se înscrie la această școală.

Adunarea eparhială (din Sibiu) de astă primăvară, ascultând rapoartele Preavener. Consiliu arhiepiscopesc în chestia școlii de cântăreți din Sibiu, care ființează de 4 ani, a hotărât ca această instituție să fie continuată și dezvoltată spre a pregăti corpul ales de cântăreți bisericești de care are lipsă biserica noastră.

Când exista școala noastră confesională, ea avea învățători cari nu se îngrijeau numai să dea copiilor cunoștințele necesare din sfânta Scriptură, să-i învețe rugăciuni și să le dea cunoștințele religioase ale legii noastre strămoșești, ci conduceau și strana în biserică la slujbele dumnezeiești. De când nu mai ființează școlile confesionale, în multe parohii nu mai avem învățători-cantori și nici cantori, cari să atragă la biserică mulțimea închinătorilor prin frumusețea cântărilor sfinte. A fost de lipsă deci să înființăm școala de cântăreți, ca tinerii

evlavioși și cu voce bună să învețe rânduile sfintelor slujbe și prin pregătire corăspunzătoare să poată sămăna în sufletele închinătorilor comorile simțirilor și cugetelor cucernice din cărțile bisericești.

Școala de cântăreți din Sibiu, cu un curs de doi ani pregătește și conducători de cor și-i înzestreaază și cu alte multe cunoștințe religioase și naționale, ca să poată deveni fruntașii comunelor noastre.

La școala de cântăreți se vor introduce și cursuri de învățatură pentru albinărit, pomărit și o ramură de meserie care poate deveni o ocupație laterală profitabilă.

Școala de cântăreți se recomandă atenției fiilor de credincioși, cari doresc să-și creeze o carieră de viață nu numai frumoasă, ci și rentabilă.

Absolvenții școlii de cântăreți beneficiază la armată de termen redus, iar întru cât vor permite împrejurările financiare ale țării, vor fi trecuți în buget cu salar dela stat în rând cu cântăreții bisericești din vechiul regat.

Cântăreții cu diplomă din parohiile cari au cântăreți bătrâni vor fi angajați imediat ca auxiliari pe lângă vechii cântăreți, având consiliul parohial obligația a le asigura remunerație corespunzătoare și parte la uzurfructul sesiei cantonale.

La bisericile, unde postul de cântăreț devine vacant, dacă între concurenții la acel post vacant se va găsi un absolvent al școlii de cântăreți, acesta va fi angajat, cu preferință necondiționată față de alți concurenți fără de școala de cântăreți. Aceștia nu vor putea fi instituiți în nici un caz, când vor fi candidați cu școala de cântăreți.

În ce privește condițiile de primire în această școală pentru anul școlar 1931/32, se face cunoscut că:

Cei-ce doresc să fie primiți la această școală, vor avea să-și înainteze până la 15 Septembrie cererile lor Direcțiunii școlii de cântăreți din Sibiu, însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez și certificat de naștere.
2. Certificat școlar (cel puțin 4 clase primare).
3. Certificat de moralitate și recomandare dela parohul local.
4. Certificat medical, dovedind că nu suferă petentele

de boli contagioase și că nu are nici alte defecte corporale.

Examenele de primire se țin în 28 și 29 Septembrie. Pot fi primiți români ortodocși de 18 ani împliniți, dar nu trecuți de 25 ani, cari au absolvat școala primară și au prestat examenul de primire.

Elevii primiți vor fi obligați să aducă cu sine: două rânduri de schimburi și haine de pat: saltea sau străjac, țol, perină și cuvertură de pat, 2 ștergare, cuțit, furculiță, lingură și ceașcă pentru ceai.

Toți elevii vor plăti următoarele taxe:

La primire din taxa de înscriere de Lei 10.000 anual, rata primă cu Lei 4000, rata II. Lei 3000 la Crăciun, iar rata din urmă de Lei 3000 la Paști.

Cursurile se vor începe la 1 Oct. a. c.

Cursurile durează 2 ani de teorie și unul de practică.

După absolvirea cursului și după examene se eliberează diplomă de cantor.

Cererile intrate după termen nu vor fi luate în considerare.

CRONICĂ

Sfințiri de biserici. În cursul luni Septembrie c. este în proiect să se sfințească biserica renovată din *Rusul-Bărgăului*, (Bistrița) la 20 Septembrie și biserica din *Chiochiș* (Dej) la 4 Octombrie. Ambele sfințirile le va săvârși P. Sf. Sa *Dr. Ioan Stroia*, episcopul armatei, mandatarul Prea Sfințitului nostru episcop *Nicolae Ivan*.

Nouii hirotoniți. Clericul *Traian Anca*, abs. al Acad. teologice, prof. supl. de religie în Turda, în ziua de 22 Iulie c. a fost hirotonit întru diacon pentru trebuințele eparhiei. — Clericul *Victor Deac*, abs. al Acad. teologice, în zilele de 15, 16 August a fost hirotonit întru diacon, preot și duhovnic pentru parohia *Vad*, iar clericul *Ioan Andrei*, abs. al Acad. teologice a fost deasemenea hirotonit în zilele de 16, 17 August pentru parohia *Rișca-de-munte*.

Sporirea pensionarilor. S'a făcut socoteală că în bugetul actual al statului plățile pensionarilor statului se ridică la enorma

sumă de patru miliarde și treisute milioane Lei. Față de anul 1927 când în buget erau prevăzute pensuni numai de optsute milioane Lei, înseamnă că numărul lor s'a încincit. Sporirea aceasta a pensionarilor a provenit în urma votării de pensuni funcționarilor austro-maghiari, cari refuzaseră jurământul în anii 1919 și 1920, apoi prin scoaterea la pensuni a unui mare număr de funcționari, capabili de muncă și înlocuiți cu protejați politici, poate mai puțini capabili, în tot cazul mai lipsiți de experiență birocratică. Statul ar trebui să supună unei revizuirii aceste pensionări făcute la repezeală, mai ales a celor pensionați sub limita de vârstă, și a celor ce au și alte ocupațiuni cari le asigură existența. În această situație și cu un buget de pensionari așa de încărcat e foarte problematică primirea preoților ardeleni la fondul de pensuni al statului. Statul astăzi se luptă să scape de greutateți, iar nu să și ia sarcini noi.

Monopolul spiritului și zahărului, a fost anunțat de către dl ministru de finanțe că se va face deodată cu alcătuirea bugetului statului pe 1932. Cel puțin în felul acesta se vor pune capăt fraudelor de până acum, de spirt negru, iar ce privește zahărul și dacă-l vom plăti tot așa de scump ca și până acum, vom avea mângâierea că ajutam echilibrarea bugetului și nu îmbogățim nește fabricanți străini și de neam și de lege.

Noui taxe școlare. Ministerul instrucțiunii a dispus introducerea următoarelor noi taxe școlare și de examen de corigențe în învățământul superior, secundar și cel primar. *Universitățile* vor percepe câte 100 lei pentru eliberarea fiecărei diplome de licență, doctorat sau titlu similar de grad universitar. Aceiași taxă o vor plăti și studenții, cari se prezintă din nou la un examen la care au fost respinși. *Școlile secundare* de orice grad vor percepe o taxă de 500 lei dela elevii repetenți reînscriși în aceeași clasă. Pentru elevi corigenți, direcțiunea școlii va percepe câte 100 lei de fiecare obiect de studiu sau dexteritate la care vor trebui să fie examinați în toamnă. Aceiași taxă o vor plăti și elevii corigenți pregăți în particular. Pentru orice certificat

de absolvire a unei școli, sau unui număr de clase, ori un certificat de note trimestriale, direcțiunea școlii va percepe câte 50 lei. *Școlile primare* vor introduce o taxă de 100 lei pentru elevii repetenți. Din taxele încasate anual școlile vor înainta jumătate ministerului instrucțiunii, iar jumătate va fi reținută de școala care a perceput taxele de mai sus. Din fondul adunat de minister din aceste taxe, ministerul va ajuta instituțiuni culturale și va veni în ajutorul membrilor corpului didactic în cazuri de nevoi urgente.

Un nou sacrilegiu al bolșevicilor. Din Moscova vine știrea, că după pregătiri de săptămâni s'a început dărâmarea vestitei catedrale „Christos Mântuitorul“, care făcea parte din clădirile Kremlinului. Ea făcea podoaba Moscovei, fiind cea mai mare și mai artistic lucrată și împodobită. Pe locul unde se dărâmă se va ridica palatul sovietelor. Oare până când îi va răbda Dumnezeu să țină sub teroare peste un milion de oameni?

Aviz. La gimnaziul de băeți, cu internat, „P. Șpan“ din Baia-de-Arieș județul Turda, Ținutul Moților, se primesc elevi în toate clasele (I-a—IV-a) începând din 16 August a. c. până la deschiderea cursurilor. Taxa de înscriere este de 200 lei și se plătește în 2 rate. Taxa de întreținere în internat este de 500 Lei lunar, cel mai ieftin internat din țară.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 5617—1931.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Apropiindu-se timpul conferințelor de toamnă ale preoțimei noastre, invităm pe fiecare preot, protopop și profesor de religie, ca pentru aceste conferințe *fiecare în mod obligatoriu* să lucreze în scris și apoi concentrate de oficiile protopopești să se trimită aici spre mai departe îndrumare, următoarea temă: „Cum îți pregătești credincioșii pentru sfta taină a mărturisirii și cuminecării, cum îi tratezi în decursul măr-

turisirii și ce canoane le dai la diferite păcate, vârste, și sexe?"

P. C. Protopopi, cari încă n'au trimis dosarele conferințelor de primăvară cu temele date, să le trimită de urgență.

Cluj, la 21 August 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 5611—1931.

COMUNICAT

Se aduce la cunoștință preoțimei noastre și profesorilor de religie că Institutul biblic a tipărit „Testamentul nou“ aprobat de Sf. Sinod. Dispunem deci prin aceasta ca în toate școlile noastre primare și secundare să se întrebuițeze numai această ediție a Testamentului nou în legătură cu predarea religiei. Prețul unui exemplar 100 Lei. La comandă de 50 ex. se face o reducere de 30 procente. Se pot procura dela librăria noastră eparhială din Cluj.

Cluj, la 25 Aug 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 231—1931.

(45) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a, *Trâmpoale*, protopopiatul Abrud, se publică prin aceasta nou concurs de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate.
3. 14 jugăre sesiune parohială, arător și fânaș.
4. Taxele stolare obișnuite.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen la acest oficiu, alăturând și aprobarea P. Sf. Sale Episcopului. Înainte de alegere se vor prezenta în parohie.

Abrud, la 25 August 1931.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 651—1931.

(42) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a, *Muntele-Rece*, protopopiatul Cluj, cu 1612

suflete, se publică prin aceasta concurs de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“:

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate.
3. 20 jugăre sesiune parohială, fânaș.
4. 2 drepturi de pădure, 100 Lei de fum și una zi de lucru, rescumpărabilă în bani.
5. Stola fixată în ședința Cons. parohial din 27 Iulie 1930.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen, la acest oficiu, alăturând și aprobarea Prea Sf. Sale Episcopului. Înainte de alegere sunt obligați a se prezenta în biserică.

Cluj, la 18 August 1931.

Nicolae Vasile, protopop.

Nr. 440—1931.

(44) 1—1

Concurs de licitație.

Consiliul parohiei ort. rom. din *Câmpeni* dă în întreprindere prin licitație publică *acoperirea turnului bisericii*. Licitația se va ține la 6 Septembrie a. c. orele 2 p. m., în sala festivă a școlii primare *Câmpeni*.

Ofertele se vor înainta președintelui Consiliului parohial până la ziua licitației.

Planul și devizul se pot vedea la Oficiul protopresbiteral din *Câmpeni* în orele de birou.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a acorda această lucrare ofertantului care prezintă mai multă încredere morală și materială.

Câmpeni, la 16 August 1931.

Sorin I. Furdul
protopop-preș.

Leon Corcheș
epitrop.

NOU! A apărut: NOU!

CARTEA DE RUGĂCIUNI

„PÂINEA VIETII“

ediție nouă, refăcută și completată.

Prețul Lei 30— plus porto postal.

Se află de vânzare la Librăria Eparhială
Cluj. Piața Cuza Vodă Nr. 6. Cluj.